



Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**SUPORT EDUCATIU EN LA
INCLUSIÓ DE MINORIES**

Coordinació: SANSO GALIAY, CLARA MARIA

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	SUPORT EDUCATIU EN LA INCLUSIÓ DE MINORIES			
Codi	100893			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Grau en Educació Infantil i Grau en Educació Primària	5	OPTATIVA	Presencial
	Doble titulació: Grau en Educació Primària i Grau en Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport	5	OPTATIVA	Presencial
	Grau en Educació Primària	4	OPTATIVA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	1.8		4.2
	Nombre de grups	1		1
Coordinació	SANSO GALIAY, CLARA MARIA			
Departament/s	PSICOLOGIA, SOCIOLOGIA I TREBALL SOCIAL			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
SANSO GALIAY, CLARA MARIA	clara.sanso@udl.cat	6	

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Desenvolupar estratègies de treball col·laboratiu i treball en xarxa.
- Adquirir els coneixements necessaris per a prevenir i/o detectar situacions de vulnerabilitat i barreres per l'aprenentatge i la participació.
- Conèixer i dominar els mecanismes i instruments escolars que afavoreixen una resposta educativa acurada a les necessitats de l'alumnat de diversitat sociocultural a Catalunya.
- Conèixer i saber identificar les necessitats educatives de l'alumnat socioculturalment divers.
- Conèixer i promoure estratègies d'intervenció intercultural que afavoreixin la cohesió social i l'aprenentatge escolar en contextos plurilingües i multiculturals.
- Dissenyar mesures d'intervenció inclusives.

Competències

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- CB2. Aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseeixen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins la seva àrea d'estudi.
- CB3. Reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- CB4. Transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

COMPETÈNCIES GENERALS

- CG1. Fomentar els valors democràtics, amb especial incidència en els de tolerància, solidaritat, de justícia i de no violència i conèixer i valorar els drets humans.
- CG2. Conèixer la realitat intercultural i desenvolupar actituds de respecte, tolerància i solidaritat cap als diferents grups socials i culturals.
- CG3. Conèixer el dret d'igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes, en particular mitjançant l'eliminació de la discriminació de la dona, sigui quina sigui la seva circumstància o condició, en qualsevol dels àmbits de la vida.
- CG5. Desenvolupar la capacitat d'analitzar críticament i reflexionar sobre la necessitat d'eliminar tota forma de discriminació, directa o indirecta, en particular la discriminació racial, la discriminació contra la dona, la derivada de l'orientació sexual o la causada per una discapacitat.
- CG6. Assumir el compromís de desenvolupament personal i professional amb un mateix i la comunitat. Adaptar les propostes d'aprenentatge a les evolucions culturals més significatives.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

- CE2: Dissenyar, planificar i avaluar processos d'ensenyança i aprenentatge, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.
- CE3. Abordar amb eficàcia situacions d'aprenentatge de llengües en contextos multiculturals i plurilingües.
- CE5. Dissenyar i regular espais d'aprenentatge en contextos de diversitat i que atenguin a la igualtat de

gènere, a l'equitat i al respecte dels drets humans que conformin els valors de la formació ciutadana.

- CE10. Col·laborar amb els diferents sectors de la comunitat educativa i de l'entorn social. CE11. Assumir la dimensió educadora de la funció docent i fomentar l'educació democràtica per a una ciutadania activa.
- CE14. Reflexionar sobre les pràctiques d'aula per innovar i millorar la tasca docent.
- CE15. Adquirir hàbits i destreses per a l'aprenentatge autònom i cooperatiu i promoure'l entre els estudiants.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

- CT5. Aplicar nocions essencials de pensament científic.

Continguts fonamentals de l'assignatura

- Convivència escolar i centre acollidor.
- Aproximacions a l'escola plurilingüe, inclusiva i intercultural.
- L'avaluació inicial: detecció de necessitats educatives en l'alumnat de diversitat lingüística i cultural.
- Alumnat nouvingut: el que diuen els estudis sobre el paper de la llengua i la cultura en l'aprenentatge escolar.
- Introducció al aprenentatge lingüístic en alumnat de diversitat lingüística i cultural: bases psicolingüístiques, variables influents, enfocament comunicatiu de l'ensenyament de la L2 i noves pedagogies per l'aprenentatge d'L2.
- Reptes per a la inclusió educativa del col·lectiu gitano.

Eixos metodològics de l'assignatura

- Metodologia activa i participativa: aprenentatge cooperatiu i classe inversa.
- Exposició dels professors.
- Exposicions dels alumnes.
- Estudi de casos pràctics.
- Anàlisi de vídeos.
- Debats i reflexions en gran i petit grup.
- Lectures i anàlisis de documents.
- Recerca d'informació.
- Elaboració de treballs i síntesi.
- Tutories individuals i grupals.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

SESSIÓ	MODALITAT	CONTINGUT	TASCA PROFESSOR	TASCA ALUMNE	Dia de la setmana
Setmana 1	P	PRESENTACIÓ DE L'ASSIGNATURA	Exposició oral Creació de grups de treball	Reflexió crítica i constructiva envers l'escola inclusiva: un món per a tothom	Pendent
TRANSVERSAL	P	PROJECTE PICTOS	Guiar en el procés d'ensenyament-aprenentatge Recomanar material de lectura Gestionar debats i sessions de reflexions	Anàlisi de necessitats Determinar espais d'intervenció Seleccionar pictogrames i dissenyar-los Treball cooperatiu	Pendent
Setmanes 2-14	P	DESENVOLUPAMENT DELS CONTINGUTS	Guiar en el procés d'ensenyament-aprenentatge Recomanar material de lectura Gestionar debats i sessions de reflexions Presentar casos reals	Anàlisi dels casos. Elaboració d'informes i carpeta d'aprenentatge. Lectures, interpretació i anàlisi documents científics. Treball per debats. Recerca d'informació amb raspall científic.	Pendent
Setmana 15	p	EXPOSICIÓ DE LES HISTÒRIES DE VIDA	Valorar les produccions i les argumentacions de les mateixes.	Defensa oral	Pendent
Setmana 17	p	PROVA ESCRITA	Supervisar	Bolcar els coneixements construïts al llarg de la matèria	Per determinar

Sistema d'avaluació

AVALUACIÓ CONTÍNUA:

L'avaluació té caràcter continu, per tant, l'assistència regular a classe i l'elaboració i lliurament dins de les dates establertes de les tasques que s'especifiquen com activitats d'avaluació "requisit" de l'assignatura són obligatòries per superar-la. Els blocs i les activitats d'avaluació són:

BLOC 1: Carpeta d'aprenentatge (10%)

- Activitat d'avaluació 1: pràctiques de grup cooperatiu (Activitat grupal): 5%
- Activitat d'avaluació 2: pràctiques de grup cooperatiu (Activitat grupal): 5%

BLOC 2: Treball famílies (15%)

- Activitat d'avaluació: Treball famílies minories (Activitat grupal)

BLOC 3: Prova Escrita (50%)

- Activitat d'avaluació: examen tipus test (activitat individual)

BLOC 4: Resolució d'un cas a través de la simulació d'una CAD (25%)

- Activitat d'avaluació 1: Presentació de l'anàlisi del cas (presentació oral pública) (5%)
- Activitat d'avaluació 2- Proposta d'intervenció d'acord amb el cas (informe escrit) (15%)
- Activitat d'avaluació 3- Exposició oral final (5%)

Requisits

- Participar activament mitjançant el treball cooperatiu dins i fora de l'aula.
- Les activitats dels blocs 1, 2 i 4 són sumatives al bloc 3.
- El bloc 3 és requisit indispensable per aprovar l'assignatura. Cal aprovar-lo amb una nota igual o superior a 5. Es pot recuperar totalment. La nota màxima de recuperació d'aquest bloc és d'un 5. Les preguntes tipus test restaran de la nota global del bloc 2.
- En cas de no superar el bloc 3 amb una nota igual o superior a 5, encara que la mitjana de les altres blocs doni aprovat, la nota final de l'acta serà d'un 4.9 (Suspès).
- Les activitats dels diferents blocs es passaran per l'eina de plagi de la UdL. En cas de que surti un percentatge igual o superior al 20% s'entendrà que el treball està plagiat i l'assignatura quedarà suspesa.
- A les activitats grupals tots els membres del grup tindran la mateixa nota. A més, passades dos setmanes de l'assignació del grup els membres no podran canviar de grup.
- Les activitats que no es presentin dins el termini establert es consideraran com a no presentades i la seva qualificació serà de 0.
- L'assistència a les sessions de classe és obligatòria en un 80%.
- També és obligatòria l'assistència els dimarts de 12 h a 14 h quan es convoqui els estudiants a sessions de treball al voltant del projecte dels PICTOS o es desenvolupi alguna activitat d'avaluació dels blocs 1, 2 o 4.
- Qualsevol ús fraudulent o ús de l'intel·ligència artificial (IA) a l'hora de realitzar les activitats d'avaluació, suposarà el suspens de l'assignatura i l'aplicació del protocol de la UdL.
- L'estudiant que repeteix l'assignatura s'ha d'acollir a l'avaluació contínua.
- És un requisit indispensable la correcció lingüística i formal en les produccions escrites (<http://www.fce.udl.cat/Recursos/guies/guiatreballs.pdf>). En la fonamentació dels treballs escrits és imprescindible acollir-se a fonts acadèmiques, correctament citades d'acord amb la normativa APA. Aquests errors expressius o la presentació incorrecta repercutiran en la qualificació de la matèria.

AVALUACIÓ PELS ESTUDIANTS AMB NEE

(Condicció: certificat de discapacitat o de tenir alguna dificultat específica d'aprenentatge).

El professorat de l'assignatura podrà modificar el sistema d'avaluació i la realització d'activitats presencials, i no presencials, en funció de les Necessitats Educatives Específiques de cada alumne, sempre consensuat amb la comissió d'Atenció a la Diversitat de la UdL i amb coherència a la normativa d'avaluació actual.

AVALUACIÓ PELS ESTUDIANTS AMB FEINA ACREDITADA

(Condicció: aprovació per part de la comissió pertinent el permís per a fer avaluació alternativa).

L'avaluació té dos blocs:

BLOC 1: Treball escrit (30%)

- Activitat d'avaluació: Treball escrit

BLOC 2: Prova Escrita (70%)

- Activitat d'avaluació: Examen tipus test

Requisits:

Requisit general: Els estudiants que s'acullin a l'avaluació alternativa hauran d'assistir a les sessions del projecte PICTOS així com a les sessions presencials dels següents blocs:

- DUA, introducció al aprenentatge lingüístic en alumnat de diversitat lingüística i cultural: bases psicolingüístiques i enfocament comunicatiu de l'ensenyament de la L2.
- Reptes per a la inclusió educativa del col·lectiu gitano.

Requisit per a superar les activitats dels dos blocs:

- S'han de superar ambdós blocs amb un 5 o més.
- Els dos blocs tenen dret a recuperació.

Bibliografia i recursos d'informació

Basil, C. i Puig De La Bellacasa, R. (1990). *Comunicación aumentativa*. Madrid: Inerser.

Bassedas, E. (2007). La colaboración entre profesionales y trabajo en la red. Dins J. Bonals i M. Sánchez-Cano (coords.). *Manual de asesoramiento psicopedagógico* (pp.: 43-66). Barcelona: Graó.

Bassedas, E., Huguet, T. i Solé, I. (2006). *Aprender y enseñar en educación infantil*. Barcelona: Graó.

Baumgart, D., Johnson, J. i Helmstetter, E. (1996). *Sistemas alternativos de comunicación para personas con discapacidad*. Madrid: Alianza.

Besalú, X. i Vila, I. (2007). *La buena educación. Libertad e igualdad en la escuela del siglo XXI*. Madrid: Ministerio de Educación y Ciencia-Catarata.

Coelho, E. (2005). *Ensenyar i aprendre en escoles multiculturals. Una aproximació integrada*. Barcelona: ICE/Horsori.

Departament d'Ensenyament (2012). *Espai LIC*. [en línia] <http://gregal.xtec.cat/lic/index.htm> [Consulta: 12 de juny de 2012].

Essomba, M. À. (1999). *Construir la escuela intercultural. Reflexiones y propuestas para trabajar la diversidad étnica y cultural*. Barcelona: Graó.

Puigdellívol, I., Petreñas, C., Siles, B. y Jardí, A. (2019). *Estrategias de apoyo en la escuela inclusiva. Desde una visión interactiva y comunitaria*. Barcelona: Graó

Sánchez-Cano, M. i Bonals, J. (coords.) (2005). *La evaluación psicopedagógica*. Barcelona: Graó.

Soro, E. i Basil, C. (1993). Estrategias para facilitar las iniciativas de comunicación en hablantes asistidos. *Infancia y Aprendizaje*, 64, 29-48.

Sotillo, M. (1993). *Sistemas Alternativos de Comunicación*. Madrid: Trotta.

Huguet, À. i Madariaga, J. (2005). *Fundamentos de educación bilingüe*. Bilbao: Servicio Editorial de la Universidad del País Vasco.

Oller, C. i Colomé, E. (2010). *Alumnado de otras culturas. Acogida y escolarización*. Barcelona: Graó.

Wragg, E. (2012). *An introduction to classroom observation*. London: Routledge.

Von Tetzchner, S. i Martinsen, H. (1993). *Introducción a la enseñanza de signos y al uso de ayudas técnicas*

para la comunicación. Madrid: Aprendizaje-Visor.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

Anguera, M. T. (1988). *Observació a l'escola*. Barcelona: Graó.

Arnau, J. (2005). El modelo catalán de atención educativa a los escolares inmigrantes. *Cultura & Educación*, 17 (3), 265-282.

Departament d'Educació (2006). *Pla per a la Llengua i la Cohesió Social. Educació i immigració. Plans educatius d'entorn*. Barcelona: Generalitat de Catalunya.

Departament d'Educació (2009). *Pla per a la Llengua i la Cohesió Social. Educació i convivència intercultural*. Barcelona, Generalitat de Catalunya.

Gil, I. (2010). Cultural diversity in compulsory education: an overview of the context of Madrid (Spain). *Intercultural Education*, 21 (4), 299-315.

Gil, I. (2012). Observación de procesos didácticos y organizativos de aula en Educación Primaria desde un enfoque intercultural. *Revista de Educación*, 356, 85-110.

Huguet, À. i Navarro, J. L. (2005). Inmigrantes en la escuela. Una revisión de estudios sobre las relaciones entre rendimiento escolar e inmigración. Dins D. Lasagabaster i J. M. Sierra (eds.). *Multilingüismo, competencia lingüística y nuevas tecnologías* (pp. 53-74). Barcelona: Horsori.

Torres, S. (2001). *Sistemas alternativos de comunicación. Manual de comunicación aumentativa y alternativa: sistemas y estrategias*. Madrid: Aljibe.

Zepeda, S. (2012). *Informal classroom observation on de go. Feedback, discussion and reflection*. Vancouver: Eye on education.